

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 25.9.2025, HAMELY/823/2025

Piilon kiertotalousaluehankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma

GRK Suomi Oy suunnittelee Piilon kiertotaloushanketta Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle. Hankealueelle sijoittuvia toimintoja ovat jätteiden käsittely- ja varastokentät, hyödyntämiskelvottomien pilaantuneiden maiden ja epäorgaanisten rejektien loppusijoitusalueet, pilaantumattomien maa-ainesten maankaatopaikka sekä metsätaloudessa muodostuvan puhtaan hakkuu- ja energiapuun ja hyötypuun biopuutermiini. Hankealueen rakentamisen yhteydessä alueelta otetaan maa- ja kiviaineksia ja hankealueen rakenteissa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja. Kuljetuksia on arkisin keskimäärin noin 50–120 yhdensuuntaista ajoneuvoa vuorokaudessa toteutusvaihtoehdosta riippuen. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 120 hehtaaria. Koko alueen rakentamisen arvioidaan kestävän noin 10 vuotta ja kiertotalousalueen toiminta-ajaksi on arvioitu vähintään 50 vuotta.

Hankealueelle laaditaan Janakkalan ja Lopen kuntiin erilliset oikeusvaikutteiset osayleiskaavat. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse voimassa olevia asema- tai ranta- asemakaavoja.

Arvioitavat vaihtoehdot:

VE0: Kiertotalousalue toteutetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Alueella vastaanotetaan, varastoidaan ja käsitellään betoni- ja asfalttijätettä. Jätteitä vastaanotetaan enintään 49 900 t/v ja varastoidaan enintään 15 000 t/v.

VE1: Kiertotalousalue toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 900 000 t/v.

VE2: Kiertotalousalue toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 400 000 t/a.

Hankealueelle on suunniteltu seuraavia toimintoja:

- Teollisuusjätteiden, yhdyskunnissa muodostuvien jätteiden ja pilaantuneiden maiden käsittely (stabilointi, kiinteytys, kompostointi ja muut biologiset menetelmät, kemiallisfysikaaliset käsittelyt, mekaaniset käsittelyt, terminen käsittely, loppusijoitus)
- Pilaantumattoman maa-aineksen käsittely (seulonta, murskaus, hyötykäyttöön toimittaminen, loppusijoitus)
- Rakennus- ja purkujätteiden (ml. betoni ja tiili, kierrätyspuu, asfaltti) käsittely ja hyödyntäminen rakenteissa ja toimitus hyötykäyttöön (lajittelu, seulonta, murskaus, loppusijoitus)
- Yhdyskunnissa muodostuvien jätteiden käsittely
- Muiden kiinteiden jätteiden (tuhkat, kuonat, teollisuuden sakat) käsittely, hyödyntäminen rakenteissa ja toimitus hyötykäyttöön (välivarastointi, hyötykäyttö)
- Puutermiinali, jossa käsitellään ja varastoidaan metsätähteitä ja teollisuuspuuta
- Kierrätyskasvualustojen valmistus ja käyttö
- Loppusijoitusalueet (pysyvä vaaraton ja vaarallinen jäte)

Vastaanotettavia materiaaleja välivarastoidaan tarvittaessa alueella ennen niiden jatkokäsittelyä. Varastointikapasiteetti on enimmillään 50 % vuosittain käsiteltävästä jättemäärästä. Varastointi toteutetaan jätteen laadusta ja määrästä riippuen kenttäalueilla kasoissa (esim. pilaantuneet maat), halleissa (esim. hajua tuottavat jakeet) sekä tarvittaessa siiloissa, säiliöissä tai konteissa (esim. nestemäiset jätteet). Mikäli kasoissa välivarastoitavat jätteet ovat pölyäviä, voidaan ne tarvittaessa kostuttaa tai peittää. Pölyäviä jätteitä voidaan varastoida tarvittaessa myös halleissa tai muissa suljetuissa säiliöissä (esim. tuhksiilot).

Kiertotalousalueella materiaaleja ja jätteitä käsitellään tarvittaessa seulomalla, lajittelemalla, murskaamalla tai muulla erottelumenetelmällä. Seulonta, murskaus ja muu mekaaninen jätteiden käsittely tehdään käsittelykentillä tai tarvittaessa hallissa. Käsittely tehdään hallissa, mikäli se on käsiteltävän materiaalin laadun ja käsittelystä mahdollisesti aiheutuvien haittojen vuoksi tarpeen, esimerkiksi jos käsittelystä aiheutuu merkittävää pölyämistä tai käsiteltävä materiaali on haisevaa. Käsitellyt materiaalit toimitetaan edelleen muuhun käsittelyyn, hyötykäyttöön tai tarvittaessa loppusijoitukseen.

Pilaantuneiden maiden ja muiden jättemateriaalien käsittelymenetelmiä ovat murskaus/seulonta, stabilointi/pesu, terminen käsittely, huokosilma-käsittely ja kompostointi. Riippuen vastaanotetun maa-aineksen tai jättemateriaalin laadusta, käsittely toteutetaan kevytrakenteisissa käsittelyhalleissa tai ulkona tarvittaessa peitetyissä aumoissa. Jokaisen massaerän käsittelymenetelmä päätetään massaerittäin perustuen

tutkimuksissa todettuihin haitta-aineisiin ja niiden pitoisuuksiin sekä maamassan fysikaalisiin ominaisuuksiin. Käsittelyä odottavat massat sijoitetaan välivarastointikentälle. Massat peitetään tarvittaessa esim. muovikalvoilla ja käsittelyalueen pohjarakenne suunnitellaan soveltuvaksi pilaantuneiden massojen välivarastointiin ja käsittelyyn. Terminen käsittely toteutetaan siirrettävällä käsittelylaitteistolla, joka sijoitetaan käsittelykentälle. Pesussa käytetään erillisiä pesulaitteistoja, joissa on suljettu vesikierto. Pesulaitteisto sijoitetaan tiiviille käsittelykentälle. Huokosilmäkäsittely toteutetaan käsittelykentillä peitetyissä aumoissa tai tarvittaessa hallissa. Kompostointikäsittely tehdään kevytrakenteisissa käsittelyhalleissa tai ulkona peitetyissä aumoissa, joihin voidaan muodostaa tarvittaessa alipaine haihtuvien yhdisteiden talteenottoa varten.

Kiertotalousalueelle varaudutaan rakentamaan loppusijoitusalueet vaarattomien jätteiden sekä vaarallisten jätteiden loppusijoittamista varten ja osoittamaan alueet puhtaiden ylijäämämaiden sijoittamiseen. Vuodessa käsiteltävästä jätemäärästä arvioidaan loppusijoitettavan enintään 30 %. Loppusijoitettavasta jätemäärästä noin puolet on vaarallista jätettä. Loppusijoitettavia jätteitä tiivistetään tarvittaessa koneellisesti ja erityisesti mahdollisesti pölyävät ja hajua aiheuttavat jätteet esipeitetään haittojen ehkäisemiseksi.

Kiertotalousalueella käsiteltyjä materiaaleja hyödynnetään alueen rakenteissa, kuten kenttä-, tie- ja vallirakenteissa. Kenttärakenteissa voidaan hyödyntää esim. tuhkia, kuonia, betonia, asfalttimursketta, renkaita, teollisuuden sivutuotteita ja jätteitä tai tarvittaessa käsiteltyjä pilaantuneita maa-aineksia ja muita maanrakentamiseen soveltuvia mineraalisia materiaaleja. Loppusijoitusalueilla jätemateriaaleja voidaan hyödyntää pohja- ja pintarakenteiden lisäksi sisäisten teiden rakenteissa ja jätemateriaalien esipeitossa. Pintarakenteissa ja kiertotalousalueen muussa viherrakentamisessa voidaan hyödyntää kompostoituja materiaaleja tai muita soveltuvia materiaaleja. Vastaanotettavia materiaaleja voidaan rakenteiden lisäksi hyödyntää myös muiden vastaanotettavien jätteiden käsittelyssä.

Talousvesi hankealueella otetaan Punkan-Nummenpään vesiosuuskunnan verkosta. Materiaalien käsittelyssä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan alueelle kertyviä sade- ja hulevesiä sekä suotovesiä. Alueella muodostuvia vesiä voidaan hyödyntää lisäksi pölyntorjunnassa.

Sosiaalitulojen kaikki viemäroitävät vedet johdetaan Punkan-Nummenpään vesiosuuskunnan viemäriverkostoon tai umpisäiliöihin ja edelleen muualle käsittelyyn. Liittymät kunnalliseen vesijohtoon ja viemäriin rakennetaan uuden tiealueen yhteyteen. Kiertotalousalueella muodostuvat likaantuneet vedet (loppusijoitusalueiden suotovedet ja jätteenkäsittelyalueiden

hulevedet) johdetaan tasausaltaisiin, joista vedet johdetaan puhdistettavaksi Janakkalan jätevedenpuhdistamolle. Arviointiselostuksessa esitetään arvio jätevedenpuhdistamon kyvystä vastaanottaa kiertotalousalueella muodostuvat vedet. Puhtaat hulevedet johdetaan tasausaltaiden kautta maastoon.

Alueen pohjamaan laatu vaihtelee paljon ja alueen rakentaminen tulevia toimintoja varten edellyttää merkittävää esirakentamista. Loppusijoitus-, tie- ja kenttäalueilta poistetaan pintamaita alustavan arvion mukaan noin 240 000 m³, louhitaan kalliota noin 650 000 m³ ja poistetaan turvetta ja pehmeitä maa-aineksia noin 3 200 000 m³. Alueella muodostuvat kalliokiviainekset ja rakennusmateriaaleiksi prosessoivat muut maa-ainekset käsitellään alueella ja hyödynnetään alueen esirakentamisessa. Kaatopaikka-alueet voidaan rakentaa alkuvaiheessa kenttärakenteiksi ja ottaa myöhemmin loppusijoituskäyttöön. Loppusijoitusalueet suljetaan niiden täyttymisen mukaisesti vaiheittain.

Kiertotalousalueen reunoille jätetään noin 20 metrin levyinen suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Suoja-alueelle voidaan sijoittaa ojia ja putkirakenteita, huoltoteitä sekä melun- ja pölyntorjuntarakenteita, kuten aitoja tai suojavalleja. Suoja-alueet metsitetään.

Lähimmät asuinrakennukset ja yksi lomarakennus sijaitsevat noin 60 metrin etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät tiiviimmin asutetut taajama-alueet sijaitsevat reilun kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta ja lähimmät muut herkätkohteet noin kolmen kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 1,2 kilometrin etäisyydellä (1-luokka). Hankealueella ei sijaitse pohjavesikaivoja. Hankkeen yhteydessä tehdään lähialueelle kaivokartoitus. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan vedenottamoiden ja mahdollisten talousvesikaivojen sijainnit sekä vaikutukset pohjaveden muodostumiseen ja laatuun. Onnettomuus- ja poikkeustilanteiden riskit tunnistetaan ja arvioidaan.

Ilmapäästöjen leviämismallinnuksen avulla arvioidaan toimintojen pöly- ja hajupäästöjen aiheuttamaa ympäristökuormitusta ja lähialueen ihmisiin kohdistuvaa altistusta. Ilmanlaatuvaikutusten arviot perustuvat eri toimintojen päästölaskelmiin sekä haju- ja pölypäästöjen mallinnukseen.

Meluvaikutukset arvioidaan melumallinnusten avulla hankkeen toteutusvaihtoehtoissa ja nollavaihtoehdossa. Tärinämallinnuksia ei nähdä hankkeessa tarpeellisina.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö lausuu asiasta seuraavaa:

Arviointiohjelmasta ei selvästi ilmene arvioidaanko rakentamisen aikaisia melu- ja ilmapäästöjä mallintamalla. Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää niiden mallintamista myös rakentamisvaiheessa tarpeellisena, koska rakentamisaika on pitkä ja häiriintyviä kohteita on lähialueella. Melumallinnukset tulee tehdä ilman meluntorjuntaa ja meluntorjunnan kanssa.

Arviointiohjelman mukaan värinämallinnuksia ei nähdä hankkeessa tarpeellisina. Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää värinävaikutusten arviointia tarpeellisena, koska rakentamisen aikana tehdään muun muassa louhintaa.

Vaikutusten arviointia tulee tehdä siten, että saadaan selville hankkeen haitallisimmat vaikutukset (worst case), kun huomioidaan hankkeesta aiheutuvat eri päästöt ja niiden vaikutukset lähiasutukseen. Arviointiselostuksessa nämä vaikutukset tulee tuoda selvästi esille samoin kuin haittojen vähentämiseksi käyttöön otettavat lieventämiskeinot.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Etelä-Hämeen ympäristöterveys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihtelija: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ESAVI/36317/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/36317/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 22.10.2025 14:20

Laurila-Väisänen Maritta (KEHA)

Lähettiläjä: hameenliitto@hame.fi
Lähetetty: torstai 16. lokakuuta 2025 15.24
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Häme
Aihe: Vastaus lausuntopyyntöön: Janakkalan kunnan ja Lopen kunnan Piilon kiertotalousaluehankkeen YVA-ohjelma

Luokat: Marittal

Tämä viesti on lähetetty Hämeen liiton asiankäsittelyjärjestelmästä.
Lähetyspäivämäärä: 16.10.2025

Asianumero: HL/389/03.10.00/2025
Lähettiläjä: Mustonen Paula
Lähettiläjän puhelinnumero: 050 375 3218
Lähettiläjän sähköpostiosoite: paula.mustonen@hame.fi

Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Piilonsuon kiertotalousalueen YVA- ohjelmasta. YVA- ohjelma vaikuttaa varsin kattavalta eikä Hämeen liitolla ole siitä huomautettavaa.

Hankkeen kulttuuriympäristövaikutuksia arvioitaessa on hyvä huomioida myös vuonna 2019 valmistunut maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön päivitysinventointi. Aineistot, jotka eivät ole mukana voimassa olevassa maakuntakaavassa, löytyvät Hämeen liiton sivuilta
<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fhameenliitto.fi%2Ffennakointi-ja-tietopalvelut%2Fjulkaisut-selvitykset-ja-raportit%2Fmaakunnallisesti-arvokkaat-rakennetut-kulttuuriymparistot%2F&data=05%7C02%7Ckirjaamo.hame%40ely-keskus.fi%7Cfbd48173834ffd7d6f08de0caed580%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C0%7C0%7C638962142227040884%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMtIklFOljoitWFpbGlldUljoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=GEziMdjVlwY3L30oi8qJbzINK%2Fw7aw6bRGG6dR56O%2F4%3D&reserved=0>

Hämeen liitto / Regional Council of Häme
Niittykatu 5, 13100 Hämeenlinna, Finland
hameenliitto@hame.fi

@hameenliitto
#hameenliitto
<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.hameenliitto.fi%2F&data=05%7C02%7Ckirjaamo.hame%40ely-keskus.fi%7Cfbd48173834ffd7d6f08de0caed580%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C0%7C0%7C638962142227096835%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMtIklFOljoitWFpbGlldUljoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=Ea3UrqSilaRve1Pf84IU1UocDfhB%2FTqr1spWZb2Qwk%3D&reserved=0>

§ 251

Piilonsuon osayleiskaava ja YVA-menettely

Asianumero

JAN/418/10.02.02/2025

Valmistelija/t

Yleiskaavasunnittelija Sonja Tanner, vs. Ympäristösuunnittelija Aino Hellberg,
Ympäristötarkastaja Anna Simola

Janakkalan kunnan lausunto Piilonsuon kiertotaloushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Asiaselostus

Hämeen ELY-keskus pyytää Janakkalan kunnalta lausuntoa Piilonsuon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA). Lausuntopyyntö on saapunut 25.9.2025. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 24.10.2025 Hämeen ELY-keskuksen kirjaamon sähköpostiin. Näin ollen pöytäkirja on tarkistettava tämän pykälän osalta kokouksessa, jotta lausunto voidaan toimittaa määräaikaan mennessä.

GRK Suomi Oy on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelman) Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle suunnitteilla olevasta Piilon kiertotalousaluehankkeesta. YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. Hämeen ELY-keskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Arviointiohjelma on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivulla www.ymparisto.fi/Piilon-kiertotalousalue-YVA.

Hankealueena on Piilonsuo, mikä sijaitsee Janakkalan ja Lopen kunnan rajalla. Hankealue sijoittuu GRK Suomi Oy:n omistamille kiinteistöille, joiden pinta-ala on yhteensä noin 125 hehtaaria. Tästä Janakkalan kunnan puolelle sijoittuu noin 100 hehtaaria ja Lopen kunnan puolelle 25 hehtaaria.

Janakkalan kunnan lausunto

Janakkalan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua YVA-ohjelmasta. Arviointiohjelma on selkeä ja siitä saa riittävän kuvan hankkeesta sekä tulevasta ympäristövaikutusten arvioinnista. Keskeiset arvioitavat vaikutukset on tunnistettu ja kuvattu ohjelmavaiheen edellyttämällä tarkkuudella. Janakkalan kunnan ympäristönsuojelu esittää, että arviointiselostusta laadittaessa otettaisiin huomioon seuraavat asiat:

Hankekuvaus

- Arviointiselostuksessa tulee pyrkiä mahdollisuuksien mukaan esittämään suunnitelma hankealueen vaiheittaisesta rakentumisesta ja toiminnoista. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon eri toimintojen sijoittuminen, samanaikaisuus ja yhteisvaikutukset.
- *Materiaalien vastaanotto ja käsittely:* Selostuksessa tulee määritellä, mitä termillä pysyvä jäte tarkoitetaan. Vastaanotettavan puumateriaalin määrä tulee esittää hankekuvauksessa ja ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa.
- *Toiminta-ajat, liikennöinti ja kuljetukset:* Ohjelmassa on esitetty, että kiertotalousalueella on toimintaa normaalisti arkipäivisin klo 7-22. Materiaalikuljetuksia ja käsittelyä järjestetään poikkeustapauksissa myös yöaikaan ja viikonloppuisin. Janakkalan ympäristönsuojelu huomauttaa, että asutuksen läheisyydestä johtuen nykyisessä

ympäristöluvassa on toiminta rajoitettu arkipäiviin klo 7-19. Toiminta-ajoista voidaan poiketa perustellusta syystä enintään 20 kertaa vuodessa, jolloin toimintaa voi olla arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-22.00 tai arkilauantaina klo 7.00-16.00. Toiminnan lisääntyessä ja toimintojen laajentuessa myös meluhaitat kasvavat, mikä tulee ottaa huomioon hankesuunnitelmassa ja vaikutusten arvioinnissa.

- *Rakentaminen ja rakenteet:* Rakentamiseen liittyvien aineiden määrissä on ristiriitaisuuksia ohjelman eri osioiden välillä. Hankekuvauksen mukaan kalliota louhitaan noin 650 000 m³ ja turvetta ja pehmeitä maa-aineksia poistetaan noin 3 200 000 m³. Kappaleessa 18 on todettu, että kalliota louhitaan noin 230 000 m³ ja poistetaan turvetta ja pehmeitä maa-aineksia noin 400 000 m³. Arviointiselostuksessa tulee selkeästi kuvata, paljonko kalliota louhitaan, miltä alueelta ja miksi. Lisäksi tulee kuvata turpeen jatkokäyttö. Kallion louhinta ja turpeen poisto tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa (erityisesti tärinä-, pintavesi- ja hydrologiset vaikutukset).

- *Tasausaltaat ja vesienkäsittely:* Vesienkäsittelyä ja -hallintaa tulee selvittää ja täydentää. Suunnitelmassa on esitettävä kaikki alueelle suunnitellut toiminnot vaihtoehtokohtaisesti ja selvitettävä, miten vesienkäsittely eroaa eri vaihtoehtoissa. Loppusijoitusalueen vesienkäsittelyssä tulee ottaa huomioon erityisesti Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013). Hankekuvauksessa on tarpeen kuvata myös poikkeustilanteiden vesienkäsittely, eli mm. onko hulevesien hallinnassa varauduttu rankkasateisiin (vesienkäsittelyjärjestelmän mitoitus, varoaltaat) vai päätyykö hulevesiä rankkasateella suoraan ojiin.

- *Muodostuvat päästöt:* Arviointiselostuksesta tulee käydä ilmi, mitä haitallisten aineiden päästöjä hulevesiin syntyy ja miten niitä pyritään ehkäisemään. Arviointiin tulee sisältyä vastaanotettavasta materiaalista liukenevat muovihukkaset ja mikromuovi ja niiden ympäristövaikutukset.

- YVA-selostuksessa on määritettävä selkeästi, miten lähellä asutusta melua ja tärinää aiheuttavat toiminnot sijaitsevat. Tärinä on arvioitu hyvin vähäiseksi, mutta erityisesti louhinnasta voi aiheutua merkittävää tärinää, jolla voi olla vaikutusta lähikiinteistöihin.

- *Tarkasteltavat vaihtoehdot ja perustelut:* Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 eroja tulisi kuvata selkeämmin. Ohjelman mukaan vaihtoehtojen erot ovat ainoastaan vastaanotettavien ja varastoitavien materiaalien määrissä. YVA-selostuksessa tulee esittää, miten erot materiaalmäärissä vaikuttavat mm. rakentamiseen, materiaalien käsittelyyn ja muodostuviin päästöihin.

Ympäristön nykytila ja vaikutusten arviointi

- *Vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjavesiin sekä luonnonvaroihin:* Maaperään ja pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia on käsitelty melko niukasti. Vaikutuksia tulee verrata olemassa oleviin vastaavatyyppeihin jätteidenkäsittelykohteisiin ja kuvata niissä havaittuja päästöjä ilmassa, pinta- ja pohjavesissä ja maaperässä sekä niiden ympäristövaikutuksia. Pohjavesivaikutusten arviointia varten on hankkeen vaikutusalueella kartoitettava talousvesikäytössä olevat kaivot, niiden rakenne ja vedenpinnan taso. Selostuksessa tulee esittää arvio hankkeen vaikutuksista talousvesikaivojen veden laatuun ja määrään. Luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvissä vaikutuksissa tulee ottaa huomioon myös vaikutukset kalastoon, marjoihin ja sieniin.

- *Vaikutukset pintavesiin:* Hankealueelle suunniteltujen toimintojen ja materiaalien vaikutuksia pintavesiin tulee arvioida vastaavanlaisten toimintojen tunnettujen vaikutusten perusteella. Vastaanotettavien jätejakeiden erityispiirteet on huomioitava ympäristövaikutuksia arvioitaessa YVA-selostuksessa. Pintavesikuormituksen arvioinnissa tulee ottaa huomioon vähintään kiintoaine, ravinteet, haitta-aineet sekä veden hygieeninen laatu. Lisäksi hankkeen vaikutukset alueen hydrologiaan tulee arvioida.

Hankealueen rakentaminen tulee muuttamaan alueelta virtaavien vesien määriä. Alueen hydrologiset muutokset tulee myös ottaa huomioon suunniteltaessa alueelle riittävää vesienkäsittelyä.

- *Melu ja värinä:* YVA-selostuksessa tulee erityisesti huomioida lähimmät häiriintyvät naapurikiinteistöt ja niille aiheutuvat melu- ja värinävaikutukset. Melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) päivä- eikä yökohtaisia ohjearvoja. Melumallinnus tulee tehdä ilman meluntorjuntatoimenpiteitä ja meluntorjuntatoimenpiteiden kanssa. Meluhaittaa tulee arvioida myös maksimimelutapahtumina lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, tulee laskentatulokseen lisätä 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoihin. Toiminnasta aiheutuvaa värinähaittaa tulee arvioida lähimmissä häiriintyvissä kiinteistöissä. Värinää voi aiheutua mm. rakennusvaiheen louhinnasta, räjäytyksistä ja murskauksesta sekä rakentamisen ja toiminnan aikaisesta liikenteestä.

- *Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin ja luonnon monimuotoisuuteen:*

Arviointiohjelmassa ei ole esitetty, miten vieraslajien ja tuholaisien leviäminen estetään. Puuterminaalitoiminnan osalta on huomioitava myös riski tuhohyönteisten leviämisestä metsävaltaiseen ympäristöön.

- *Vaikutusten seuranta:* Mikäli arvioidaan, että hankkeella voi olla vaikutuksia läheisten talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään, tulee arviointiselostuksessa esittää suunnitelma talousvesikaivojen seurannasta. YVA-selostuksessa on tarpeen tuoda esille myös mahdollisuudet korvaavan talousveden saantiin. Selostuksessa tulee määritellä pintavesien tarkkailupisteet ja seurannan vertailuarvot. Vaarallisten jätteiden käsittelyn osalta ympäristövaikutuksia tulisi seurata bioindikaattoreiden avulla, jotka antavat tietoa aineiden kertymisestä eliöihin.

Janakkalan kunnalla ei ole muuta huomautettavaa arviointiohjelmasta ja tulevan arviointiselostuksen laadintaan.

Sovelletut oikeusohjeet Hallintosäännön 26 §, kohta 17.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää antaa Hämeen ELY-keskukselle esityksen mukaisen lausunnon ja tarkistaa pykälän kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Liitteet Lausuntopyyntö, YVA-ohjelma, Piilon kiertotalousaluehanke

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT:

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Mikäli päätöksistä voidaan tehdä oikaisuvaatimus kuntalain 134 §:n mukaisesti, päätöksistä ei saa tehdä valitusta.

TIEDOKSISAANTI JA MÄÄRÄAIKOJEN LASKEMINEN

Kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 410/2015, § 140). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettamisestä (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 924/2010, § 19), 7 päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksi-saantitodistukseen merkittynä aikana (Hallintolaki 434/2003, § 59, § 60).

Tiedoksisaantipäivää ja muutoksenhakuaikaa laskettaessa otetaan huomioon seuraavat määräaikainsäätökset:

- tiedoksiantopäivää, josta muutoksenhakuaikea lasketaan alkavaksi, ei lueta määräaikaan (2 §)
- jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, muutoksenhakemuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen (5 §)
- muutoksenhakemus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä (6 §)

Oikeudenkäyntimaksun suuruus perustuu tuomioistuimaksulakiin (1455/2015). Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta
<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Janakkalan kunnan kirjaamosta.

Kirjaamon yhteystiedot:

Janakkalan kunta

Kirjaamo

Juttulantie 1

14200 Turenki

kirjaamo@janakkala.fi

Puh: (03) 68 011

Kirjaamon aukioloaika on maanantai-perjantai klo 8.00-15.00.

**Muutoksenhaku-
viranomainen** Ei muutoksenhakua

Muutoksenhakuaikea Ei muutoksenhakua

Pöytäkirja nähtävänä www.janakkala.fi 27.10.2025

Tiedoksianto

Asianosaiset: Hämeen Ely-keskus

☒ Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 22.10.2025

Vastaanottajat: Hämeen Ely-keskus

☐ Muulla tavoin,

Päivämäärä:

Vastaanottajat:

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Helen Susanne Mettälä	Strong, MobileID FI	22.10.2025 14:41:17 UTC+03
Tuija-Liisa Soininen	Strong, MobileID FI	22.10.2025 14:50:20 UTC+03

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document

Lausunto

KHVM/287/2025

17.10.2025

Hämeen ELY-keskus
PL 29,
15141 Lahti.

Viite Lausuntopyyntö 25.9.2025

Asia **Janakkala, Loppi, Piilon kiertotalousaluehankkeen, ympäristövaikutusten arviointiohjelma**

Hämeen ELY-keskus pyytää lausuntoa Hämeenlinnan kaupunginmuseolta - Kanta-Hämeen alueelliselta vastuumuseolta koskien Piilon kiertotalousaluehankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. GRK Suomi Oy suunnittelee kiertotalousalueen perustamista Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle Piilonsuon alueelle, noin 3 km Tervakosken kylästä etelään. Hankealueelle on suunniteltu jätteiden käsittely- ja varastokenttiä, hyödyntämiskelvottomien jätteiden loppusijoitusalueita, maankaatopaikka, biopuutermiini sekä muita kiertotaloustoimintoja. Suunniteltu kiertotalousalue on kokonaispinta-alaltaan noin 120 ha. Kiertotalousalueen on tarkoitus palvella Etelä-Suomen alueella syntyvien ylijäämämaiden, pilaantuneiden maiden ja hyötykäyttömateriaalien välivarastointi-, jatkojalostus- ja hyötykäyttötarpeita. Alueellinen vastuumuseo on tutustunut suunniteltua kiertotalousaluetta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja toteaa siitä seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arviointiohjelman kohdassa 15.1.2 käsitellään hankkeen vaikutuksia kulttuuriympäristöön. Suunnittelualueelta ei entuudestaan tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Arviointiohjelman mukaan kaikki arkeologiset kohteet sijaitsevat yli 2 km etäisyydellä hankealueesta. Suunnittelualueen eteläosassa kulkee kuitenkin Janakkalan ja Lopen kuntien välinen raja, joka näkyy jo historiallisissa pitäjänkartoissa. On siis mahdollista, että hankealueen etelä- ja kaakkoisosissa voi olla säilynyt esimerkiksi historiallisen ajan rajamerkkejä. Hankealueelta ei ole tiedossa ajantasaista arkeologista inventointia. Näin ollen hankkeen vaikutukset arkeologisen kulttuuriperinnön osalta voidaan arvioida vasta, kun alueella on suoritettu arkeologinen inventointi, jossa selvitetään hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat arkeologiset

kohteet. Arkeologisen inventoinnin painopiste voidaan ohjata alueille, jotka eivät ole olleet aktiivisessa turvetuotantokäytössä.

Koska kyseessä on yleinen työhanke, vastaa arkeologisista tutkimuksista koituvista kustannuksista hankkeen toteuttaja. Arkeologinen inventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita. Laatuohjeet sekä ohjeet arkeologisten kenttätöiden tilaamiseksi ovat nähtävissä Museoviraston verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>. Verkkosivuilla on myös luettelo kaupallisista arkeologisista toimijoista. Alueellinen vastuumuseo ottaa kantaa hanketta koskeviin suunnitelmiin arkeologisen kulttuuriperinnön osalta inventoinnin tulosten perusteella.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema

Arviointiohjelmassa on otettu huomioon hankkeen lähialueen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt sekä maisema-alueet (kuva 53). Karttaan on merkitty tummanvioletilla valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY), mutta merkinnän selite on jäänyt epähuomiossa puuttumaan.

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo korostaa, että kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida kokonaisvaltaisesti. Hankkeen vaikutusten arvioinnin tulee kattaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kohteiden lisäksi myös paikallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevat esimerkiksi Punkan koulu ja Piilonkulman rakennettu kulttuuriympäristö, jotka edustavat paikallisesti merkittäviä kohteita.

Nykytilan lähtötietojen kokoamisessa tulee hyödyntää olemassa olevia Lopen ja Janakkalan rakennetun ympäristön inventointeja (Hämeen ympäristökeskus/ Teija Ahola). Lisäksi hankkeessa tulee käyttää Hämeen liiton viimeisempiä selvityksiä rakennetusta kulttuuriympäristöstä (2019) ja maisemasta (2016). Museoviraston laatima valtakunnallinen rakennetun kulttuuriympäristön inventointi (RKY) tulee huomioida vaikutusten arviointia laadittaessa.

Arviointiohjelmassa hankkeen merkittävimmiksi maisemavaikutuksiksi on tunnistettu alueelle läjitettävien massojen muodostamat kasat, joiden korkeus voi nousta jopa 35 metriin. Lisäksi maisemaan vaikuttavat alueelle sijoitettavat rakennukset ja hallit, joista osa on huomattavan korkeita. Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää, että maisemavaikutuksia havainnollistetaan keskeisiltä näkymäsuunnilta laadituilla havainnekuvilla. Havainnekuvat katseen korkeudelta (normaaliperspektiivi) tukee sanallista vaikutusten arviointia ja näkymäalueanalyysiä, ja parantaa maisemavaikutusten ymmärrettävyyttä sekä arvioinnin läpinäkyvyyttä.

museonjohtaja Tuija-Liisa Soininen

kulttuuriympäristö-
asiantuntija Helen Mettälä

Liitteet

Tiedoksi Johanna Flood/Hämeen ELY-keskus, Museovirasto,
Hämeen ELY-keskus

HM / lv

24.10.2025

Vastaanottaja

Hämeen ELY -keskus

Kohde

Pelastusviranomaisen lausunto, YVA, Piilon kiertotalousaluehanke

Viite: HAMELY/823/2025

Kanta-Hämeen pelastuslaitokselle on 25.9.2025 toimitettu Hämeen ELY-keskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelman lausuntopyyntö koskien asiaa ”Piilon kiertotalousaluehanke, Janakkala, Loppi, ympäristövaikutusten arviointimenettely”.

Tutustuttuani verkkosivulla www.ymparisto.fi/Piilon-kiertotalousalue-YVA kautta jaettuun materiaaliin, sekä VTT:n julkaisuun Jätekeskusten paloturvallisuus (Rinne et al. 2008), totean pelastusviranomaisen esittävän kiinnitettävän huomiota mm. seikkoihin, jotka ilmenevät alla.

VTT on edellä mainitussa julkaisussaan todennut mm. seuraavaa:

Syttymissyistä:

Koneiden ja murskausasemien palaminen ... laskettiin myös suurimpien paloriskien joukkoon. Muita mainittuja vaaroja ovat palon leviäminen lähiympäristöön... Ulkoisista syttymisriskeistä mainittiin ukkonen. (VTT. 2008, 16.)

Herkästi syttyvät nesteet ovat vaarallisia etenkin hyvin palavan jakeen, kuten energijakeen tai hakkeen, joukossa. Jätteet ovat niin heterogeenisiä, että on erittäin vaikea valvoa, mitä kuormissa on... Eri jakeiden sisältämät lisäaineet ja niiden mahdolliset syttymisherkkyydet voivat olla vaikeita tietää.... (s. 19)

Varastokasat ovat isoja ja usein lähellä toisiaan... Jätteiden pitkäaikainen varastointi lisää mm. itsesyttymisriskiä. Pöly ja epäsiisteys lisäävät syttymisherkkyyttä. Pölyä tulee paljon kuivajätteen käsittelyssä ja murskauksessa. (s. 19)

Suurimmat riskit liittyvät palokuorman laatuun ja määrään, jätteiden varastointiin ja sammuttamisongelmiin. Jätteen mukana voi tulla palolähteitä, kuten syttyviä tai kuumia esineitä, kuumaa tuhkaa tai kyteviä materiaaleja. Itsesytyvät tai helposti syttyvät aineet ovat tyypillinen syttymissy.... (s. 19)

Työkoneista lähtevät tai huolto- ja korjaustoiminnassa syntyvät kipinät aiheuttavat tulipaloja osuessaan lähellä sijaitsevaan jätteeseen. Murskaimet ja tulityöt mainittiin monissa vastauksissa potentiaalisena kipinälähteenä. Erilaisten puristimien tai murskainten toiminnassa muodostuva kitka voi johtaa työkoneen syttymiseen jälkilämmöstä. Jos murskaimeen joutuu metalleja, ne kuumenevat kitkan vaikutuksesta ja irtautuessaan saattavat pudota polttojakeen sekaan. Kitkalämmöstä aiheutuva palo on vaarallinen etenkin, jos se tapahtuu työpäivän jälkeen, kun työntekijät ovat poistuneet paikalta. Tyypillinen syttymissy ovat laiteviat, joita edesauttaa riittämätön laitteiden huolto ja puhdistus. (s. 20)

Yleinen huolimattomuus, tietämättömyys, välinpitämättömyys ja varomattomuus jätteiden käsittelyssä nähdään riskitekijänä sekä laitoksilla että asiakkaiden toiminnassa. Esimerkiksi puutteellisen

24.10.2025

lajittelun vuoksi jätejakeeseen voi joutua siihen soveltumatonta jätettä, mikä syttyä käsittelyn yhteydessä tai varastoinnin aikana palamaan. Inhimillisen erehdyksen riski on aina olemassa. (s. 20)

Alueella käyvien henkilöiden välinpitämättömyys (esim. kuljettajien tupakointi merkitsemättömillä paikoilla), asiattomat liikkujat, huolimaton tulenkäsittely ja ilkeävalta aiheuttavat ongelmia, eikä valvonta ole riittävän tehokasta. (s. 20)

Suurin osa vakavista tulipaloista oli saanut alkunsa laitteen, kuten murskaimen tai kuljettimen, vioittumisesta tai tukoksesta. Joissakin tapauksissa palo oli levinnyt syttyneestä laitteesta lähistöllä olleeseen jätemateriaaliin tai irtaimistoon. Tamppauskoneesta tai paalaimesta lähtenyt kipinä oli syynä useassa paperi- ja sekajätteen tulipalossa. Tyypillisiä energijaepalojen syitä ovat itsesytyvät aineet tai jätteeseen sekoittunut kuuma tuhka. (s. 22)

Tulipalon vaaratekijöistä.

Tulipalon suurin vaaratekijä henkilökunnan, lähialueen asukkaiden tai ympäristön kannalta on useimpien vastaajien mielestä tulipalossa muodostuvat savukaasut. Tulipalossa ja sen sammuttamisen yhteydessä voi vapautua haitallisia yhdisteitä joko ilmakehään tai maaperään. Sammutusvesien kulkeutuminen maastoon ja öljyn pääsy maaperään ovat savun ohella merkittäviä ympäristöriskejä. (s. 17)

Lähiympäristölle eri palotyypeistä voisi aiheutua seuraavia vaikutuksia: oman ja lähialueen laitosten evakuointi, lähiympäristön asukkaiden varoittaminen tai evakuointi, läheisen kantatien sulkeminen ja maaperän laajamittainen saastuminen. (s. 17)

Sammuttamisen haasteista

Sammuttamisen yhteydessä veden saanti ja riittävyys voi olla ongelma. Alkusammutusvalmiutta ei välttämättä ole arvioitu oikein. Vesipostien toimivuuden varmistaminen saatetaan laiminlyödä ja alkusammutuskaluston määrä alimitoitaa. Automaattisten paloilmoitin-, sammutus- ja pölynpoistojärjestelmien puuttuminen lisää riskiä. Jos tulipalot yritetään sammuttaa itse, voi se johtaa myös siihen, että pelastuslaitoksen hälyttäminen viivästyy. Sammutuksen viivästyessä palo voi ehtiä levitä laajalle. Vaikka teoriatietoa olisi paljon, eivät työntekijät välttämättä toimi tositilanteessa rationaalisesti, vaan voivat valita esimerkiksi väärät alkusammutuslaitteet. Koulutusta ja harjoituksia ei kaikilla toimipaikoilla järjestetä tarpeeksi. Tilojen ahtaus lisää palon leviämiskärsiä ja vaikeuttaa sammuttamista. (s. 20)

Tulipalon ympäristövaikutuksista

...tulipalosta ja sen sammuttamisesta aiheutuvat päästöt maaperään ja ilmaan saattavat olla hyvinkin merkittäviä, kun joudutaan käyttämään suuria määriä sammutteita. Sammutusvesien ohjailu ja patoaminen niiden sisältäessä vaahtonesteitä ja palossa syntyneitä kemikaaleja on harvoin järjestettävissä, joten ne ohjautuvat maastoon tai yleiseen viemäriin. (s. 26)

Tyypillinen hankalasti sammutettava palo on pitkäkestoinen, kytevä palo, joka on pureutunut syvälle suuriin penkkoihin, aumoihin, kasoihin tai paaleihin... Kasoissa voi olla myös sammuttamista hankaloittavia onkaloita. Suurten kasojen ja penkkojen raivaaminen kestää pitkään ja työ tapahtuu usein hyvin epähygieenisessä ympäristössä... Paineilmalaitteiden kanssa työskentely on erittäin raskasta, etenkin kuumalla säällä. Tilannetta hankaloittaa, jos jätteen palaminen tuottaa runsaasti savua. Vesi ja vaahto tehoavat heikosti suuriin kasoihin, joten avuksi tarvitaan konekalustoa. Sammutusveden saatavuus on usein vaatimatonta kaatopaikoilla ja syrjäisissä kohteissa. Tulipalon alkuvaiheessa voi olla puutetta palokuorman raivaamiseen soveltuvasta kalustosta ja joskus raivauskaluston saaminen voi kestää hyvinkin pitkään. Kaivureiden kanssa työskentely on vaikeaa

24.10.2025

savun keskellä. (s. 26)

Pelastusviranomaisen näkemys kiertotaloustoiminnan paloturvallisuuteen

Kokemuspohjaisesti voidaan todeta, että varsin yleinen todettu tai oletettu energijäteastian syttymissy on akkutekniikan päätyminen väärään jätelajikkeeseen. Litiumakun vaurioituessa tapahtuu kiivas paloreaktio, joka sytyttää myös materiaalin ympärillään. Tulipaloja tapahtuu myös murskauksen yhteydessä.

Muita mahdollisia syttymissyitä voivat olla myös esimerkiksi huolimattomuus avotulen käsittelyssä (tupakointi, tulityöt), laitteen, koneen tai ajoneuvon ylikuumentuminen tai sen syttyminen, tahallisuus tai maastosta aumaan levinnyt tulipalo. Syttymä voi tapahtua myös biologisena itsesyttymisen, joka voi sytyttää palon myös talvella, auman ollessa peittyneenä lumipatjaan. Palo voi myös levitä ympäröivästä maastosta, esim. maastopalon tai muun tulipalon heitteiden tai kipinöiden seurauksena. Jätteen seassa olevat väärät jätelajikkeet (esim. palavat nesteet tai kemikaalit) voivat aiheuttaa nopeasti leviävän syttymän.

Jätevarastojen sammuttaminen on erittäin työlästä ja aikaa vievää, ja se sitoo pelastustoimen resursseja jopa vuorokausiksi. Esimerkiksi Tampereella vuonna 2024 tapahtuneen Ruskon jäteaseman tulipalon sammutustyöt kestivät yli viikon. Jätepalot tuottavat yleensä myös suuren määrän haitallisia ja myrkyllisiä savukaasuja. Jäteaseman tulipalo voi aiheuttaa sen lähialueen evakuoinnin tai liikenneväylien liikenteen keskeyttämisen. Jäteaumojen ja vastaavien varastojen sammuttaminen vaatii koneellista raivausta ja jätteen levittämistä aumasta kentälle sen sammuttamiseksi. Jätekasojen palojen ympäristöön aiheuttama lämpösäteilyn määrä voi olla tapauskohtaisesti merkittävä.

Jäteasemien ja -aumojen sammuttamisen erityispiirteitä

Mahdollisessa jäteastian tai -varaston tulipalotilanteessa tulipalon vaikutusalueen rajaamisella vaikutetaan merkittäväällä tavalla palon leviämiseen. Alueen käyttö tulisi suunnitella tavalla, jossa aumat ovat sijoitettuna alueelle riittävän pieninä kokonaisuuksina ja riittävän kaukana toisistaan. Lisäksi tilanteen alkuvaiheessa tilanteeseen voidaan vaikuttaa esimerkiksi poistamalla palava materiaali syttymiskohdan ympäriltä, tai jopa siirtämällä varsinainen syttymiskohta esimerkiksi pyöräkoneella kauemmas muusta palavasta materiaalista.

Pelastustoimen suorittaman sammutustyön aikana palokuormaa tulee levittää. Sammutustyölle tulisi olla riittävästi tilaa. Konekaluston (kuljettajineen) käytettävyyden, erityisesti tilanteen alkuvaiheessa ja/tai tilanteen pitkittyessä, on edellytys sammutustyön onnistumiselle. Pelastuslaitoksella ei ole koneelliseen raivaukseen soveltuvaa kalustoa.

Jätepalojen sammuttaminen vaatii usein erittäin suuren vesimäärän. Veden tunkeutumiskykyä voidaan joutua parantamaan lisäämällä sammutusveden veden pehmennintä, mahdollisesti sammutusvaahdonestettä. Vaahdoneste on kemiallinen yhdiste, jossa on tuotemerkkikohtaisia ympäristövaaraominaisuuksia. Suuri sammutusvesimäärä tuottaa myös suuria sammutusjätevesimääriä.

Pelastusviranomaisen esittää toiminnan suunnittelussa kiinnitettävän huomiota ainakin seuraaviin seikkoihin:

Mikäli varastoitavaa ja murskattavaa energijätettä on tarkoitus käyttää polttoaineena, lienee polttoaineen kysyntä suurinta talviaikaan. Tällöin materiaalin kiertonopeus varastopaikalta eteenpäin on mahdollisesti nopeinta. Kääntäen jätteen määrä varastopaikalla on mahdollisesti suurinta vuoden kuumimpana ja kuivimpana aikana. Varastoidun materiaalin käyttötarkoituksen ollessa polttoaine (yksi

24.10.2025

kuutiometri haketta tuottaa 0,8 kWh paloenergian), on mahdollinen tulipalo kiertotalousasemalla kaikkiaan haastava tilanne, joka on pyrittävä estämään kaikin keinoin.

Sammutusjätevedet ja tulipalon syttymisriskin pienentäminen

Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan, jonka ympäristöluvan myöntää valtion lupaviranomainen, on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoiteltava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten (ennaltavaraautumisvelvollisuus). Suunnitelman sisältö, laajuus ja tarkkuus määräytyvät toiminnan luonteen perusteella. Varautumissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos valvontaviranomainen arvioi, että toiminta, sen vaikutukset ja riskit eivät edellytä suunnitelman laatimista. Suunnitelmaa ei myöskään ole tarpeen tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), pelastuslain (379/2011), kaivoslain (621/2011) tai muun lain nojalla eikä eläinsuojan toiminnasta.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 15 §

Mm. murskatun puun varastoautoissa on lämmön nouseminen ja itsesytyminen mahdollista. Toiminnanharjoittajan tulee valvoa materiaalikasojen lämpenemistä ja rajoittaa kasojen kokoa sekä estää mahdollisten palojen leviäminen alueella huomioimalla suojaetäisyydet tai rakenteellisin keinoin.

Pelastuslaki (379/2011) 9 ja 14 §

Lisäksi tehokkaan pelastustoiminnan mahdollistamiseksi ja pelastajien työturvallisuuden takaamiseksi alueen liikennejärjestelyjen suunnittelussa olisi hyvä huomioida, että pelastuslaitoksen yksiköillä olisi pääsy toiminta-alueelle sekä sammutusveden ottopaikoille vähintään kahdesta eri suunnasta.

Pelastuspäällikkö
Tero Haapala

D/63/10.02.02.00/2025

53 §**Lausunto Piilon kiertotalousalueen YVA-ohjelmasta**

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 21.10.2025 / 53 §

GRK Suomi Oy suunnittelee kiertotalousalueen perustamista Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle Piilonsuon alueelle, noin kolmen kilometrin etäisyydelle Tervakosken kylästä etelään. Suunniteltu kiertotalousalueen kokonaispinta-ala on noin 120 hehtaaria, ja sen tarkoituksena on palvella Etelä-Suomen alueella syntyvien ylijäämämaiden, pilaantuneiden maiden sekä erilaisten hyötykäyttömateriaalien (kuten voimalaitostuhkien, betonin, tiilen, asfaltin ja muiden teollisuusjätteiden) käsittelyä, hyödyntämistä ja loppusijoitusta.

Hankkeesta vastaava on toimittanut Hämeen ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman). Arviointiohjelma sisältää suunnitelman siitä, mitä hankkeen vaihtoehtoja tarkastellaan ja mitä ympäristövaikutuksia selvitetään.

YVA-ohjelmassa esitetään kolme vaihtoehtoa:

- VE0: nykyinen toiminta, jossa käsitellään betoni- ja asfalttijätettä (enintään 49 900 t/v),
- VE1: suunnitelman mukainen laaja toteutus (enintään 900 000 t/v),
- VE2: suppeampi toteutus (enintään 400 000 t/v).

Hämeen ELY-keskus pyytää Lopen kunnan lausuntoa arviointiohjelmasta 24.10.2025 mennessä.

Hanke sijoittuu aivan Lopen kunnan rajan tuntumaan, ja sen vaikutukset voivat ulottua myös Lopen puolelle erityisesti melun, valaistuksen, vesistövaikutusten ja maisemavaikutusten kautta, vaikka alueelle ei rakenneta tieyhteyksiä Lopen suunnasta.

YVA-ohjelma on kokonaisuutena kattava, mutta osa vaikutusalueen arvioinneista on rajattu liian suppeasti eikä riittävästi huomioi Lopen puolen mahdollisia vaikutuksia. Erityisesti valosaasteen vaikutukset on ohjelmassa käsitelty liian vähäisesti, ja niitä tulee arvioida tarkemmin YVA-selostuksessa. Samoin meluvaikutuksia tulee mallintaa myös Lopen alueella, jotta saadaan käsitys siitä, kuinka paljon melu lisääntyy rakennustöiden aikana ja lisääntyvän raskaan liikenteen vuoksi.

Lausuntopyyntö ja arviointiohjelma ovat liitteenä.

Päätösehdotus

Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa Hämeen ELY-keskukselle seuraavan lausunnon GRK Suomi Oy:n Piilon kiertotalousaluehankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Yleistä

Hanke sijoittuu Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle Piilonsuon alueelle. Lopen puolella lähimmät asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä arvokkaat kulttuuriympäristöt sijaitsevat suhteellisen lähellä hankealuetta, minkä vuoksi hankkeella on paikallisia vaikutuksia myös Lopen alueelle. YVA-ohjelma on kokonaisuutena kattava, mutta osa vaikutusalueen arvioinneista on rajattu liian kapeasti.

Lausunnossa tuodaan esiin Lopen ympäristönsuojelun kannalta olennaisimmat seikat, jotka tulisi ottaa huomioon arviointiselostusvaiheessa.

Pohjavesi ja pintavedet

Hankealue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, mutta alueella on pohjavettä lähellä maanpintaa. Alueella tulisi tehdä kaivokartoitus, joka kattaa myös Lopen puolen yksityiset kaivot. Tämän lisäksi tulisi selvittää tarkemmin pohjaveden virtaussuunnat ja mahdolliset yhteydet ympäröiviin vesistöihin selvitetään riittävällä tarkkuudella, ja alueen hule- ja suotovesien käsittely suunnitellaan siten, ettei Lopen puoleisille vesistöille aiheudu samentumista, ravinnekuormitusta tai haitta-aineiden kulkeutumista. Vedenlaadun tarkkailua tulee tehdä usealla pisteellä, myös Lopen puolella.

Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet

Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävien luonnon ydinalueiden välissä ja ekologisella käytävällä, jonka pirstoutuminen on merkittävin luonnon monimuotoisuuteen kohdistuva haitta. Rakentaminen muuttaa metsäalueet pysyvästi rakennetuksi ympäristöksi, mikä heikentää eläinten elinympäristöjä ja katkaisee liikkumisreittejä.

Lisäksi valosaasteen vaikutuksia ei ole YVA-ohjelmassa arvioitu riittävästi. Valaistut kenttä- ja käsittelyalueet voivat lisätä valosaastetta, joka vaikuttaa yöaktiivisten lajien käyttäytymiseen ja liikkumiseen sekä heikentää pimeän ajan luonnonrauhaa. Arviointiselostuksessa tulee esittää konkreettisesti, miten valaistus suunnitellaan niin, että sen vaikutukset minimoidaan (valaistuksen suuntaus, korkeus, käyttöajat ja rajaukset).

Liikenne ja melu

YVA-ohjelman mukaan hankkeen liikenne suuntautuu valtatie 3:n ja Punkantien kautta Janakkalan puolelle, eikä liikenne Lopen puolella lisäänty. Kuitenkin melu- ja pölyvaikutukset voivat ulottua Lopen puolelle etenkin rakennusvaiheessa ja lisääntyvän raskaan liikenteen myötä. Arviointiselostuksessa on siten tarpeen mallintaa melun leviäminen myös Lopen puolelle ja esittää, kuinka paljon melu lisääntyy rakennustöiden aikana sekä raskaiden kuljetusten seurauksena. Tämän lisäksi tarkastella melun vaikutuksia Lopen puolen lähimpiin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöihin ja huomioida erityisesti mahdollinen yöaikainen toiminta ja sen vaikutukset alueen äänimaisemaan.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Lopen puolella sijaitsee useita arvokkaita kulttuuriympäristöjä, kuten Launosten-Santamäen ja Kormun kartanoiden maisema-alueet. Tulisi vielä arvioida ja havainnollistaa maisemavaikutukset Lopen suunnasta katsottuna ja etenkin huomioida läjitysalueiden mahdollinen näkyvyys (jopa 30-35 m korkeudet) sekä valaistuksen ja pölyn vaikutukset maisemaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Kokouspäivämäärä

21.10.2025

Pykälä (§)

53

3

Piilon Kiertotalousalueen YVA-ohjelma**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Sonja Lahtinen, p. 040 842 6986**Valmistelija(t)** Ympäristöpäällikkö Sonja Lahtinen, p. 040 842 6986**Täytäntöönpano** Ote (sähköpostitse)
- Hämeen ELY-keskus

MUUTOKSENHAKUOHJEETMuutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuviranomainen**Pöytäkirja
nähtävänä**

Lopen kunnan verkkosivuilla. 27.10.2025

Tiedoksianto

Vastaanottajat: Hämeen ELY-keskus

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 27.10.2025

Vastaanottajat: Hämeen ELY-keskus

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	15.10.2025 13:49:42 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Hämeen ELY-keskus

kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Viite HAMELY/823/2025

Metsähallituksen lausunto Piilon kiertotalousalueen YVA-ohjelmasta

Hämeen ELY-keskus on asettanut nähtäville Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle suunnitteilla olevan Piilon kiertotaloushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Hankkeesta vastaa GRK Suomi Oy.

Metsähallitus lausuu YVA-ohjelmasta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana, valtion luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

VE0 – Kiertotalousalue toteutetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Alueella vastaanotetaan, varastoidaan ja käsitellään betoni- ja asfalttijätettä. Jätteitä vastaanotetaan enintään 49 900 t/v ja varastoidaan enintään 15 000 t/v.

VE1 – Kiertotalousalueelle vastaanotetaan jätemateriaaleja enintään 900 000 tonnia vuosittain. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 900 000 t/a.

VE2 – Kiertotalousalueelle vastaanotetaan jätemateriaaleja enintään 400 000 tonnia vuosittain. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 400 000 t/a.

Hankealueelle sijoittuvia toimintoja ovat jätteiden käsittely- ja varastokentät, hyödyntämiskelvottomien, lähinnä Etelä-Suomen alueella muodostuvien pilaantuneiden maiden ja epäorgaanisten rejektien loppusijoitusalueet, pilaantumattomien maa-ainesten maankaatopaikka, metsätaloudessa muodostuvan puhtaan hakkuu- ja energiapuun sekä hyötypuun biopuuterminaali. Lisäksi alueelle sijoittuu merkittävä määrä muuta toimintaa, joka ei edellytä YVA-menettelyä.

Metsähallitus on tutustunut YVA-ohjelmaan ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:*Luonnonsuojeluun varatut valtion alueet hankkeen lähistöllä*

Hankealueen pohjois/luoteispuolella lähimmillään noin 100 metrin päässä sijaitsee valtion luonnonsuojelutarkoituksiin varattu alue (kiinteistöt 165-431-1-1875, 165-431-1-1910). Alue ulottuu pohjoisessa Luulionlahden itäpuolelta Patakärjen korkeudelle saakka. Suojeluun varatut alueet kuuluvat pääosin "Luulionlahti-Saukonojan suot" -nimiseen soidensuojelun täydennysohjelma-alueeseen (SSTE), ja ne on hankittu valtiolle suojelukäyttöön osana METSO-ohjelmaa. Aluetta ei ole kuitenkaan vielä perustettu lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Alue on rauhoitetun kalasääksen elinympäristöä, minkä lisäksi alueelta tunnetaan mm. silmälläpidettävän suovalkun, vaarantuneen korpipohtosammalen ja ryytisammalen ja erittäin uhanalaisen lahokaviosammalen esiintymiä. Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa tulee kuvata tarkasti, miten toiminnot tullaan alueella sijoittamaan (sijainti, kattaminen, tasausaltaat, pohjarakenteet ym.) sekä miten pohjoispuolella sijaitseva suojeluun varattu kiinteistö huomioidaan alueen suunnittelussa.

Pintavesivaikutukset

Ympäristövaikutusten arvioinnissa korostuvat vesistövaikutukset. Luonnonsuojeluun varattu valtion alue sijaitsee samalla vesistöalueella (35.872) hankkeen kanssa ja on topografialtaan alempana. Luonnonsuojeluun varatulle alueelle johtaa myös aivan hankealueen vierestä Saukonoja, johon on tarkoitus jättää ainoastaan 20 metrin suoja-alue hankealueesta.

YVA-ohjelman mukaan puhtaat hulevedet johdetaan viereisellä valuma-alueella virtaavaan Varisojaan ja edelleen Tervajokeen, ja kiertotalousalueella muodostuvat likaantuneet vedet (loppusijoitusalueiden suotovedet ja jätteenkäsittelyalueiden hulevedet) vastaavasti tasausaltaihin, joista edelleen puhdistettavaksi Janakkalan jätevedenpuhdistamolle.

Toisaalta YVA-ohjelmassa sanotaan, että "Kenttä- ja varastoalueilla, joissa ei käytetä tai varastoida kuormitusta aiheuttavia materiaaleja, muodostuvat hulevedet (puutermiinalin, mullan valmistuksen, pilaantumattomien maa-ainesten käsittelyalueen sekä käyttöönnottomien jätteenkäsittelyalueiden hulevedet) johdetaan tasausaltaiden kautta maastoon" ja "Hulevesiä seisotetaan etenkin sademäärältään pienillä sadetapahtumilla, jotta mahdollisimman suuri osa vesistä suotautuisi maakerrosten läpi eteenpäin, imeytyisi maaperään tai haihtuisi ilmaan".

Metsähallitus toteaa, että arvioitavassa hankkeessa on kysymys laajan kiertotalousalueen toteuttamisesta, jolla tullaan käsittelemään merkittävä määrä eri jätejakeita. Myös eri jätejakeiden ja käsittelyalueiden suoto- ja hulevesien ominaisuudet poikkeavat tästä syystä merkittävästi toisistaan. YVA-selostuksessa tulee tästä syystä esittää (vähintään kirjallisuuteen perustuen) eri jätejakeiden suoto- ja hulevesien keskeiset ominaisuudet sekä niihin mahdollisesti liukenevat haitta-aineet. Metsähallitus huomauttaa, että kiertotalousalueen rakenteissa on YVA-ohjelman (kpl 2.1) mukaan tarkoitus hyödyntää puhtaiden maamassojen sijaan laajasti kierrätysmateriaaleja. Mikäli näistä voi liueta ravinne- ja haitta-aineita alueelta syntyviin suoto- tai hulevesiin, tulee niiden vaikutukset mm. pintavesiin arvioida osana hankkeen ympäristövaikutusten arviointia.

Metsähallitus näkee hyvänä, että loppusijoitusalueiden suotovedet sekä jätteenkäsittelyalueiden hulevedet ohjataan käsiteltävästi kunnalliselle jätteenpuhdistamolle. Toisaalta YVA-ohjelman mukaan hankealueella tullaan ohjaamaan merkittäviä määriä käsiteltyjä hulevesiä myös luontoon, erityisesti Varisojaan. Metsähallitus katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tulee kuvata, miten eri osa-alueilta tulevat hulevedet erotetaan toisistaan sekä estetään edelleen ravinteiden ja haitta-aineiden pääsy maaperään tai vesistöihin ja luonnonsuojeluun varatulle alueelle.

YVA-ohjelman mukaan kiertotalousalueella syntyviä hulevesiä ei ohjata hankealueen länsipuoliseen Saukonojaan. Toisaalta YVA-ohjelmassa (kpl 12.3.1) kuitenkin todetaan, että Saukonojan varren ojittamattomiin suoalueisiin saattaa kohdistua vaikutuksia, mikäli ojaan laskevissa pintavesissä tapahtuu määrällisiä tai laadullisia muutoksia. Metsähallitus toteaa, että suunniteltu kiertotalousalue rajautuu länsiosastaan Saukonojan välittömään läheisyyteen. YVA-selostuksessa tulee tästä syystä kuvata, miten kiertotalousalueelta tulevien hulevesien ja niiden sisältämien ravinteiden ja haitta-aineiden kulkeutumista Saukonojaan tullaan alueen suunnittelussa estämään.

Maaperän kantavuus ja sen vaikutus alueen rakennettavuuteen

Alueen esirakentamisen aikana tehdään tarvittavat massanvaihdot, joissa on tarkoitus alustavan arvion mukaan poistaa pintamaita, kalliota, turvetta ja pehmeitä maa-aineksia yli neljä miljoonaa kuutiometriä. Sen jälkeen rakennetaan vaihteittain kenttäalueita materiaalien ja jätteiden varastointi- ja käsittelyalueiksi. Loppusijoitusalueiden maaperän on oltava kantava, mutta YVA-ohjelman mukaan siltti-/savikerroksessa tapahtuu kuormituksen takia konsolidaatiopainumaa, josta suurin osa tapahtuu muutamassa vuodessa, mutta jatkuu arviolta 10-15 vuotta. Painuman suuruus riippuu kuormituksen suuruudesta. YVA-ohjelmasta ei selviä, mitä tällaiselle alueelle on tarkoitus sijoittaa, ja vaikuttaako painuma esimerkiksi loppusijoitusalueiden pohjarakenteiden kestävyys.

Meluvaikutukset

YVA-ohjelman (kpl 11.2.2) mukaan hankkeen meluvaikutukset arvioidaan eri vaihtoehtoissa melumallinnusten avulla. Metsähallitus katsoo, että melumallinnus on asianmukainen. Meluvaikutukset osalta tulee tarkastella ihmisvaikutusten lisäksi myös melun leviämistä alueen läheisyyteen sijoittuville luonnonsuojelu- ja suojeluun varatuille alueille. Erityisesti meluvaikutuksia tulee YVA-selostuksessa tarkastella hankealueen läheisyyteen sijoittuvaan sääksen esiintymisalueeseen ja tiedossa olevaan pesäpuuhun.

Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet maankäytön erityisasiantuntijat Pirjo Rautiainen ja Asko Ijäs.

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

ELY-keskus, Järvi-Suomen kalatalouspalvelut

29.9.2025

POSELY/2208/2025

Hämeen ELY-keskus

kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 25.9.2025, HAMELY/823/2025

Lausunto Piilon kiertotalousalueen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää lausuntoa GRK Suomi Oy:n toimittamasta Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle suunnitteilla olevasta Piilon kiertotalousaluehankkeesta (YVA-ohjelma, päivätty 11.9.2025).

HANKE

Hankealueelle on suunniteltu jätteiden käsittely- ja varastokenttiä, hyödyntämiskelvottomien jätteiden loppusijoitusalueita, maankaatopaikka, biopuutermiinali sekä muita kiertotaloustoimintoja erilaisin vaihtoehtoin.

Sosiaalitulojen kaikki viemäritävät vedet johdetaan Punkan-Nummenpään vesiosuuskunnan viemäriverkostoon tai umpisäiliöihin ja edelleen muualle käsittelyyn. Kiertotalousalueella muodostuvat likaantuneet vedet (loppusijoitusalueiden suotovedet ja jätteenkäsittelyalueiden hulevedet) johdetaan tasausaltaisiin, joista vedet johdetaan puhdistettavaksi Janakkalan jätevedenpuhdistamolle. Vesien johtaminen ja käsittely tarkentuu alueen yleissuunnittelun ja toimijoiden prosessikuvausten perusteella.

Kenttä- ja varastoalueilla, joissa ei käytetä tai varastoida kuormitusta aiheuttavia materiaaleja, muodostuvat hulevedet (puutermiinalin, mullan valmistuksen, pilaantumattomien maa-ainesten käsittelyalueen sekä käyttöönnottamattomien jätteenkäsittelyalueiden hulevedet) johdetaan tasausaltaiden kautta maastoon.

LAUSUNTO

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousyksikkö alueellisena kalatalousviranomaisena toteaa, että suunnitelmassa ei ole tietoja hankealueelta Tervajokeen johtavan Varisojan kalastosta ja kalataloudellisesta arvosta. Kalatalousyksiköllä ei ole tiedossa, että ko. alue olisi kalataloudellisesti merkittävä.

Suunnitelmassa olevien tietojen perusteella kalatalousviranomainen arvio, että hankkeella ei ole merkittäviä kalatalousvaikutuksia, jos suunnitelman mukaisesti sosiaali- ja likaantuneet vedet johdetaan kunnan puhdistamolle ja hulevesien käsittelyssä noudatetaan BAT:ia. Riittävällä vesistö- ja kuormitustarkkailulla tulee varmistaa että Varisojan vedenlaatu pysyy hyvänä.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksymisestä on
asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POSELY/2208/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/2208/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kirjavainen Jorma 29.09.2025 13:25

Esittelijä Pyyvaara Päivi 29.09.2025 13:35

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 29

15141 LAHTI

kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö HAMELY/823/2025

Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto koskien GRK Suomi Oy:n Piilon kiertotalousaluehankkeen YVA-ohjelmaa, Janakkala, Loppi

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta koskien GRK Suomi Oy:n ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointiohjelmaa Janakkalan ja Lopen kuntiin suunnitteilla olevasta Piilonsuon kiertotalousaluehankkeesta. Arvioitavasta hankkeesta on kaksi varsinaista vaihtoehtoa, sekä ns. nollavaihtoehto. Arvioitavat vaihtoehdot ovat:

VE0: Kiertotalousalue toteutetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Alueella vastaanotetaan, varastoidaan ja käsitellään betoni- ja asfalttijätettä. Jätteitä vastaanotetaan enintään 49 900 t/v ja varastoidaan enintään 15 000 t/v.

VE1: Kiertotalousalue toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 900 000 t/v.

VE2: Kiertotalousalue toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kiertotalousalueella käsitellään, loppusijoitetaan ja hyödynnetään jätemateriaaleja enintään 400 000 t/v.

Hankealue sijoittuu valtatie 3, seututien 130 ja yhdystien 13629 (Punkantien) länsipuolelle. Kulku hankealueelle tapahtuu nykytilassa seututieltä 130 lähtevän Paistontien kautta, ja jatkossa rakenteilla olevan tien kautta Punkantieltä. Nykyinen kulkuyhteys jää pelastustieksi.

Hankkeen merkittävimmät vaikutukset on arvioitu kohdistuvan pintavesiin rakentamisen aikana, maiseman muutokseen hankealueen lähialueella, luontoon hankealueella (viitasammakko) sekä ihmisten viihtyvyyteen ja elinoloihin lähinnä alueen muuttuvan maankäytön, kasvavan liikenteen ja melu- ja pölyvaikutusten osalta.

Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue esittää lausuntonaan:

Uudenmaan ELY-keskus yhtyy YVA-ohjelmassa esitettyyn näkemykseen liikennevaikutusten merkittävydestä. ELY-keskus katsoo, että

24.10.2025

liikenteellisten vaikutusten arviointisuunnitelma vaikuttaa pääosin kattavalta seuraavin huomautuksin: Hankealueella on nykyäänkin toimintaa, mutta ohjelmassa ei ole esitetty sen liikennemääriä tai -vaikutuksia. Selostuksessa tulee esittää, miten liikennemäärät ja -vaikutukset muuttuvat vaihtoehdoissa 1 ja 2 nykytilasta ja ympäristöluvan mukaisesta vaihtoehdosta 0. ELY-keskus korostaa, että liikennevaikutukset tulee arvioida nykyisten liikenneyhteyksien perusteella, ellei uusien liikennejärjestelyiden toteutuksesta ole varmuutta. Ohjelmassa mainittu uusi tieyhteys Punkantieltä seututielle 130 oletettavasti vähentäisi hankealueen lähistön asukkaille koituvia liikenteellisiä vaikutuksia. Ko. tieyhteys voidaan huomioida yhtenä mahdollisena keinona liikennevaikutusten minimoimisessa, mutta haittojen minimointi ei voi perustua pelkästään sen varaan. Samalla tulee tunnistaa ja arvioida mahdolliset uudet vaikutukset, joita uuden tieyhteyden käytöstä voisi koitua.

ELY-keskus näkee keskeisenä liikennemäärien jakautumisen ja suuntautumisen arvioinnin, sillä hankealueelle voidaan kulkea sekä pohjoisen suunnasta seututien 130 kautta tai etelästä kantatien 54 kautta. Maanteiltä 130 ja 54 liikenne jakautunee edelleen eri suuntiin. Arviointi tulee ulottaa sinne asti, minne hankkeen liikenteellä voi olla merkittäviä vaikutuksia, eli käytännössä päätieverkolle asti. Täten erityistä huomiota tulee kiinnittää vaikutuksiin Punkantien varren asutukselle (melu, pöly, tärinä), Punkantien liikenneturvallisuuteen tien kunto huomioiden, liikennejärjestelyiden riittävyys ja haitallisten vaikutusten minimointiin. Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että selostuksessa tulee vielä kiinnittää huomiota hankealueelle johtavien liikenneyhteyksien kuvauksiin ja varmistua liikennemääräarvioiden yhdenmukaisuudesta selostuksen eri kohdissa.

Maankäytön ja liikenteen asiantuntija Tommi Aaltonen

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

VÄYLÄ/6915/Vv-01.07/2025

21.10.2025

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö 25.9.2025 (HAMELY/823/2025)

Lausunto Piilon kiertotalousaluehankkeen YVA-ohjelmasta

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt Väylävirasto lausuntoa Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle suunnitteilla olevan Piilon kiertotalousaluehankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

GRK Suomi Oy suunnittelee kiertotalousalueen perustamista Janakkalan ja Lopen kuntien rajalle, Piilonsuon alueelle. Hankealue sijoittuu GRK Suomi Oy:n omistamille kiinteistöille, joiden pinta-ala on yhteensä noin 120 ha. Piilon kiertotalousalueelle suunnitellaan edellytykset monipuoliselle kierrätysliiketoiminnalle. Hankealueelle on suunniteltu jätteiden käsittely- ja varastokenttiä, hyödyntämiskelvottomien jätteiden loppusijoitusalueita, maankaatopaikka, biopuutermiini sekä muita kiertotaloustoimintoja. Kiertotalousalueen toiminnassa keskitytään käsiteltävien materiaalien tuotteistamiseen ja hyödyntämiseen kiertotalousalueella sekä sen ulkopuolella.

Hankealuetta lähimmät maantiet ovat valtatie 3 (Helsinki-Tampere vt) idässä noin 2,5 kilometrin päässä, kantatie 54 (Lopen kantatie) etelässä noin 2,3 kilometrin päässä, seututie 130 (Helsingintie) idässä noin 1,8 kilometrin päässä ja yhdystie 13629 (Punkantie) idässä noin 1,3 kilometrin päässä. Lähin rautatie on noin 6,5 kilometrin päässä.

Materiaaleja kuljetetaan kiertotalousalueelle käsiteltäväksi yleiseen tieliikenteeseen soveltuvalla kalustolla rekka- ja kuorma-autoilla. Keskimäärin kuljetuksia on arkisin toteutusvaihtoehdosta riippuen noin 50–120 yhdensuuntaista ajoneuvoa vuorokaudessa.

Liikennevaikutuksia arvioidaan nykyisen liikennemäärän ja hankealueelle kohdistuvien kuljetusten ja työmatkaliikenteen lisääntymisen sekä sen aiheuttaman laskennallisen liikennemäärän muutoksen perusteella. Raskas liikenne huomioidaan erikseen arvioinnissa. Liikennemäärien sekä tyyppien perusteella arvioidaan hankkeen vaikutuksia liikenteen turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Liikennevaikutusten arviointi tehdään asiantuntija-arviona.

Lausunto

2 (3)

VÄYLÄ/6915/Vv-01.07/2025

21.10.2025

21.10.2025

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

YVA-selostuksessa on kuvattava myös rakentamisvaiheen liikennevaikutukset, etenkin kun rakentamisvaiheeseen liittyy runsaasti maa-aineskuljetuksia. Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Myös hankkeeseen liittyvien vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit on arvioitava erityisen huolellisesti.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden ja tienpidon osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Hämeen ELY-keskuksen kirjaamo

Tiedoksi Arto Kärkkäinen Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Jenni Rautiainen Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	21.10.2025 14:06
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	21.10.2025 14:10

ASIAKIRJAT

Asiakirja

Piilon kiertotalousalue YVAO Väylävirasto lausunto.pdf

